



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2192/2023
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Мирјана Сићевић, адвокат из ..., против туженог „Smurfit Kappa Avala Ada“ АД Београд, као правног следбеника туженог „Авала Ада“ АД Београд, чији је пуномоћник Миодраг Ракић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, враћања на рад и исплате зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3405/22 од 16.11.2022. године, у седници одржаној 03.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3405/22 од 16.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1866/18 од 30.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи као незаконито решење туженог ... од 19.04.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад на место на коме је радио до 19.04.2018. године и одбачена тужба у делу којим је тражио да суд обавезе туженог да га распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу за период од априла 2018. године закључно са новембром 2020. године због незаконитог престанка радног односа исплати: неостварену основну зараду, део зараде по основу минулог рада, регрес и топли оброк у износима и са законском затезном каматом од допелости до исплате како је то ближе наведено у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 286.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3405/22 од 16.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена

првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП јер је одлучивао на основу чињеничног стања које је утврђено у првостепеној пресуди. Неосновано се ревизијом указује и на битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП, јер је другостепени суд у образложењу пресуде оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Указивање ревидента на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда јер се ради о повреди које се не може сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима „...“ у Служби ... (на основу уговора о раду бр. .. од 06.10.2014. године са пратећим анексима). Тужилац је своју намеру да престане да ради код туженог усмено саопштио неколицини запослених код туженог, а 13.04.2018. године о томе је путем меила обавестио и пословне сараднике. Дана 16.04.2018. године тужилац је својеволјно потписао захтев за раскид радног односа код туженог. Решењем туженог .. од 19.04.2018. године тужиоцу као запосленом који је распоређен на пословима „...“ у Служби ... престао је радни однос код туженог са даном 23.04.2018. године, услед отказа уговора о раду бр. ... од 06.10.2014. године са анексима, са образложењем да је 16.04.2018. године отказао послодавцу писаним путем уговор о раду, с позивањем на чланове 175. и 176. Закона о раду и члан 46. став 1. тачка 4. Колективног уговора. Дана 23.04.2018. године тужилац је попунио ткз. „излазни упитник“ туженог у коме је као разлог за раскидање радног односа навео проналазак новог пословног окружења.

Дана 14.04.2018. године тужилац је путем меила потврдио резервацију за хотел „Cryston“ у Бечу за дан 16.04.2018. године, са пријављивањем у понедељак 16.04.2018. године (почев од 14,00 до 00,00 часова) и са одјављивањем у среду 18.04.2018. године (до 11,00 часова), уз гаранцију кредитном картицом, са могућношћу да укупна цена може бити наплаћена у било ком тренутку након што је резервација начињена, а објекат захтева плаћање унапред за ову резервацију. Тужилац је доставио доказ да је платио: стандардну собу у хотелу „Cryston“ у Бечу за две ноћи 16.04.2018. и 17.04.2018. године од 101,70 евра (плаћање је извршено картицом 16.04.2018. године у висини од 101,70 евра) и еспресо и минералну воду по 2,00 евра на дан 17.04.2018. године (фискални рачун на 4,00 евра, издат 18.04.2018. године у 08,49 часова). Вештачењем

преко вештака економско – финансијске струке утврђена је висина накнаде штете због изгубљене зараде тужиоца у утуженом периоду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев за поништај као незаконитог предметног решења туженог о престанку радног односа тужиоцу од 19.04.2018. године, с позивањем на чланове 175. тачка 4, 185. тачка 4, 178. ставови 1. и 2. и 185. Закона о раду и члан 28. став 2. Закона о облигационим односима (ЗОО) и последично одбили захтев тужиоца за враћање на рад, исплату изгубљене зараде, регреса и топлог obroка, имајући у виду да се ради о акцесорним захтевима, чија основаност зависи од одлуке о законитости одлуке о престанку радног односа, док су одбацили тужбу у делу који се односи на захтев за распоређивање тужиоца, јер одлучивање о тако постављеном захтеву не спада у судску надлежност у смислу члана 16. Закона о парничном поступку.

Нижестепени судови су правилном применом материјалног права одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, враћање на рад и за накнаду дугујуће зараде, регреса и топлог obroка.

Према члану 175. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 113/17-одлука УС), радни однос престаје отказом уговора о раду од стране запосленог и послодавца. Према члану 178. став 1. овог закона, запослени има право да послодавцу откаже уговор о раду. Према ставу 2. овог члана, отказ уговора о раду запослени доставља у писаном облику послодавцу, најмање 15 дана пре дана који је запослени навео као дан престанка радног односа (отказни рок). Према члану 185. став 1. овог закона, уговор о раду се отказује решењем, у писаном облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Код изнетог, и по оцени Врховног суда тужиоцу је законито престао радни однос код туженог на основу предметног решења о престанку радног односа које је тужени донео на основу захтева тужиоца, с позивањем на чланове 185. и 188. Закона о раду и члан 46. став 1. тачка 4. Колективног уговора туженог.

Тужилац није доказао да је захтев за престанак радног односа од 16.04.2018. године потписао из разлога што је то од њега тражено, а евентуално предочавање запосленом од стране претпостављених да ће против њега бити покренут спор ако не потпише документа не представља недозвољену претњу у смислу члана 60. став 1. Закона о облигационим односима. Осим тога, тужилац није доказао ни да се на захтеву не налази његов потпис јер је током поступка одустао од предлога за извођење доказа графолошким вештачењем. Тужилац није доказао ни да се налазио у Аустрији већ од 15.04.2018. године због чега није могао да потпише захтев за престанак радног односа на дан 16.04.2018. године јер није пружио доказ о томе када је напустио Републику Србију, односно када је дошао у Аустрију (тачно време пријављивања у наведеном хотелу), а терет доказивања ових чињеница је био на њему. Код утврђене чињенице да је тужилац претходно јасно, слободно и озбиљно изразио жељу, односно једнострану изјаву воље да му престане радни однос код туженог сходно члану 28. став 2. ЗОО у писаној форми, а његова воља је несумњиво усмерена на раскид радно – функционалне везе, били су испуњени услови за престанак радног односа.

С тога се неосновано ревизијом побија правилност примене материјалног права, уз понављање навода који били предмет правилне оцене од стране другостепеног суда.

Наводима ревизије побија се утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски разлог на основу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**